

Sahibi ve umum Neşriyat Müdürü
Hasan Rasın Us
Basıldığı yeri
VAKIT MABAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

6

EYLÜL 1941
CUMARTESİ

Numara: 725 Sene: 3
Tel: 23872 - Posta kutusu: 214

Giritte
Çete muhrebeleri yapan
General Mandokas
Alman harp divanı
içtima hâlinde iken
mahkeme salonuna
girip
Azalardan
bir kaçını
alıp götürücü

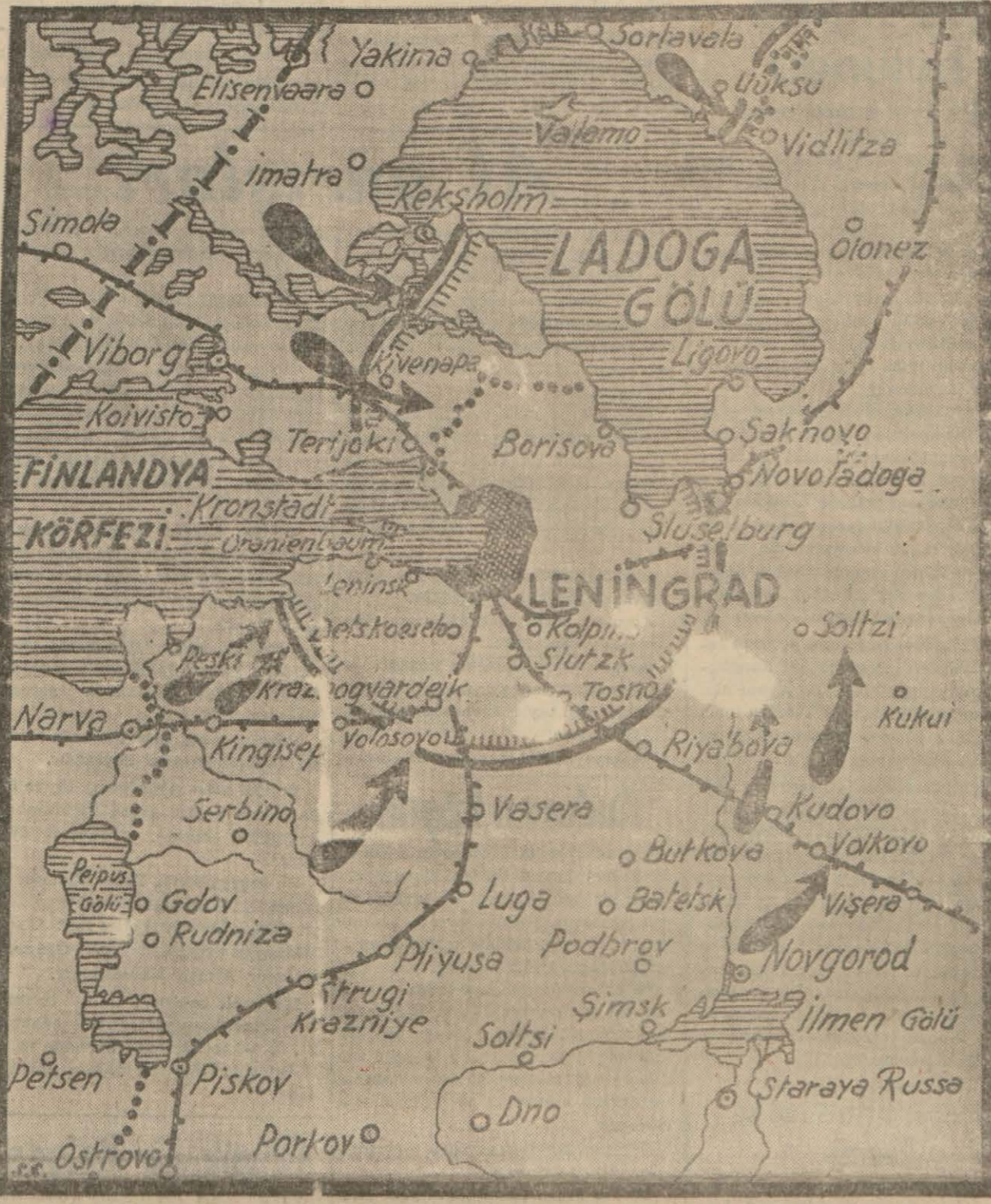
Londra, 6 (A.A.) — Giritte faaliyet gösteren çeteler başına geçmiş olan general Mandokasın mahkeme salonuna yeni bir menkıbesi görülmüştür.

Mandokasın kumandasında hareket eden bir çete, çete muharebeleri yapılmakta zan altında alman birkaç kişilerin bir Alman harp divanında muhakemeleri yapılırken mahkeme salonuna hücum etmiştir. Mandokas mazunları kurtarmakla kalmamış harp divanına mensup Alman zabıtlarından bir kaçını da alıp götürmüştür. Mandokas iri yarı sarışın bir adamdır. Vaktile Giritten çekilmeyen birkaç yüz Avustralyalı bu generalin kumandasında almış girmişlerdir. General Mandokasın Balkan muharebelerine ve Yunanistanın girdiği bütün harplere iştirak etmiştir. 1935 senesine kadar erkânı harbiyenin hareket kısmı sefîliğini ifa etmiş ve o tarihte istifasını vermiştir.

Müsbet netice verebilecek bir anket
Modaya karşı
moda ile mücadele
Genç kadın hikâyecilerimizden
Leman Ahiskala göre
Kıyafetlerimiz sağlam, boncuksuz, pul-suz, kürksüz ve hatta dantelsiz olmalı
fakat kollarımızı altın bilezikler süslemeli

Leman Ahiskala

Şimal cephesindeki harp vaziyetini gösteren harita

ALMAN TİCARET HEYETİ BU AKŞAM GELİYOR

Almanya ile bu hafta içinde başlıca ticaret anlaşmalarında bu, luncak Alman murahhas heyetinin bugün tayyareyle sehirimize gelmesi beklenmektedir. Heyete Dr. Klodyüs riyaset etmektedir. Heyetin yarın Ankara'ya gitmesi muhtemeldir.

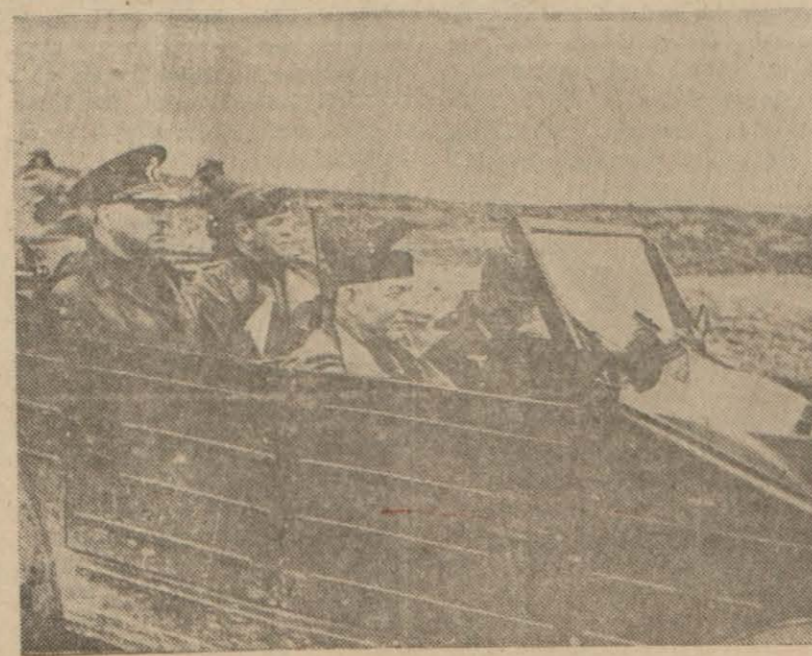
Türk murahhas heyetine de ti-

caret vekâleti müsteşarı Halit Nazmi Kışmır riyaset edecektir. Pazartesi günü Ankara'da müzakerelere başlanacaktır.

Gazetemiz baskıya verildiği saatte kadar heyeti getirecek olan tayyare henüz Yeşilköye inmemiştir.

Suikastlara mukabele olmak üzere
Almanlar
Fransız rah nelerinden
üçünü kurşuna dizdiler
Yazısı 2 nci sayfa

BOL ÇEŞİT ve YENİ STİL
MOBİLYA
almak veya görmek isteyenler
HARAÇÇI KARDEŞLER
LIMITED ŞİRKETİ salonlarımız bir defa gezmekle tatmin edilebilir
İstanbul, Fincancılar Kızapaşa yolu No. 59-61-63
TELEFON: 22060

Mareşal Antonescu cepleyi teftiş ediyor

Leningrad etrafında
Şiddetli muharebeler oluyor
Alman topçusu
şehri döğüyor

Helsinki 6 (A.A.) — Leningrad cephesinde Finler daha müsait mevziler ılgal etmek ve müdafaa hattını

Devamı 2 nci sayfa

Mareşal Antonesko
Romenlere h taben bir bay rname nesrett
Memleketin
mukadde-ratını
Almanya - İtalya - Japonyanın
mukadde-ratına bağladım
Yazısı 2 inci sayfa

Milli Şef

Bursa'da Merinos fabrikasını gezdikten sonra İŞÇİLERE TEŞEKKÜR ETTİ

Bursa 6 (A.A.) — Reiscumaur İnönü dün Merinos fabrikasını kız enstitüsünü ve sanat okulu nı gezmişlerdir.

Merinos Fabrikasını gezdiği esnasında fabrikanın muhtelif tesisatını ayrı ayrı gözden geçirdi ve muhtelif işler üzerinde izahat alan Milli Şef fabrikadan ayrılışları esnasında kendilerini coşkun ve içten teşekkürla uğurlayan işçilerimize hitaben:

"— Teşekkür ederim çocuklar, memleketin bu güzel eserleri size emanet edilmiştir. Görüm, iyi çalışıyorsunuz."

Bir de işçilerin sizden meramınıyet gösteriyorlar. Memleketin bu güzel emanetine layık olmaya çalışınız. Size teşekkür ederim, demişlerdir.

Kız enstitüsünden sonra ziyaret cyledikleri sanat okulunda bilhassa modeller üzerinde duruşlar ve talebinin kabiliyet ve çalışma faaliyetleri hakkında sualler tevcih t. yurmuşla öir. Milli Şef her iki müessesede hakkında da memnuniyetlerini ifade etmişlerdir

Bursa 6 (A.A.) — Milli Şef İnönü şerefine dün Ankara, Cumhuriyet halk partisi tarafından belediyyede bir ziyafet verilmiştir.

Rumen ordusunun yarısı
Odesaya
kaışı taarruz ediyor
Şimdiye kadar beş Rumen
firkası imha olundu

Moskova, 6 (A.A.) — İzvestiya gazetesi Alman başkumandanının Odesa önünde Rumen kuvvetlerini he-sapsız israf ettiğini yazmaktadır. Rumen ordusunun yarısından fazlası bu şehre taarruza geçirilmiştir. 2 inci, üçüncü ve diğer birinci Rumen firmaları ile muhafaza kuvvetlerinin birinci firması ağustos ayının

Devamı 2 nci sayfa

İngiliz gazeteleri ortasark ve İran hâdiselerine moşgul oluyor:

Bulgarların
şimdiki vazifesi
Müttefiklerin ani bir baskınına mani olmak için
İtalyanlarla birlikte
Balkanları muhafaza etmek için
Almanlar kışın Kafkasyada ki petroleri ele geçirmeye ve
İranda İngilizlerle Rusların temasını kesmeye çalışacaklar
Yazısı 2 nci sayfa

Nafia Vekili Alanyada

Yazısı 2 nci sayfa

Günün Manası

Bulgarlar
Hazırlanıyorlarmı?

Yazan: Bir Muharri

BİR zamanlar, Sovyet ve İngiliz kaynakları Almanların Bulgar - Türk hududunda tahşidat yaptıkları şayiasında ısrar etmişlerdi. Bu rivayetlerin ardi arkası kesildi. Evvelki gün bir İsviçre gazetesinin Berlin muhabiri, Alman hariciyesine göre bu haberlerin Türk Alman münasebetlerini zehirlemek için yapılan teşebbüslerden başka bir şey olmadığını yazdı.

Bulgaristan üçlü pakta dahil devletlerden biridir; böyle olduğu halde Alman - Sovyetler harbinde hiçbir faal rol almadı. Bunun sebebi Ruslarla Bulgarlar arasındaki akrabalığı mıdır, yoksa Bulgar ordusunun daha başka hedeflere karşı tedafii veya taarruzi bir vazife almış olması mı? Bulgaristanın bu sükun halini ne zamana kadar muhafaza edeceğini kestirmek zordur.

Alman başkumandanı amiral Reader'in Bulgar Kralı Üçüncü Boris tarafından kabul edilmesini ve şerefine bir ziyafet verilmesini türlü münâlarla tefsir edenler de yok değil. Sobranyanın geceyarılarına kadar toplantı yapması da her çeşit tasavvuru zenginleştirmeğe kâfi bir hâdiseye mahiyetindedir. Fakat bu tahminlerde hayalin mantıktan fazla rol aldığı görülmüyor. Şimdiki Bulgaristanın Almanlarla beraber ne Rusyaya, ne de başka bir devlete karşı harekete geçmek niyetinde olduğunu gösterir kuvvetli bir işaret yoktur.

Yalnız, bugünkü ajans haberleri, Filof kabinesi adliye nazırının bir nutuk söylediğini bildirdiler. Komşu nazır, Bulgarların bütün tarihlerinde, hiçbir zaman, bugünkü kadar milli birliğe ihtiyacı olmadığını anlatmıştır. Bundan maksad, milli korunma kanununun hükümlerindeki şiddetin zaruri olduğunu izah etmektir. Çünkü bu gün, Bulgaristanı uyanık bulunduran tehlike harici olmaktan ziyade dahildir. Zaman zaman yahu dilerin ve komünistlerin bu memleketi içinden bölmek ve zaaf düşürmek için faaliyette bulunduklarını işitip duruyoruz. İhtimalki Bulgaristanın her zamandan ziyade bugün milli birliğini muhafaza etmek mecburiyetinde olması, ierdeki şu veya bu fesat ün surlarile mücadele ihtiyacını duy-masındandır.

Avrupanın harbe girmiyen birçok memleketlerinde fesat unsurların dahili tahrikleri, haric tehlikeden ziyade hükümetleri endişe vermektedir. Bunun için milli birlik, yalnız dışarıya değil içeriye karşı da bir zaruret haline almıştır. Fakat Bulgaristandaki hazırlığın harici veya dahili olabilmesi şimdiden ziyade bir emniyetle kestirip atmak da mümkün değildir.

Bir gün kullandığımız bir çok kelimelerin asıllarını hiç düşündünüz mü? Bir lûgat kitabı üzerinde dolaşarak, hoşça bir vakit geçirelim!

BİR GÜN kullandığımız birçok kelimeler vardır ki mana ve asıllarını hiç düşünmemişiz. Ali Şeydi bey merhumun "Defteri" adlı diye bir lûgatı vardır, gelin, birini seçeriz. Bu seçtiğimiz kelimeyi lûgat kitabı üzerinde dolaşarak, hoşça bir vakit geçirelim!

BAĞLAK!
Bana merak mı ettiniz? Efsane ki kelimenin mürekkepmiş, manama denir. İle alıktan, kelime ile dalgalar olmuş! Arzular ile algin mecmuu olan dandan ne mal olduğunu çıkarıverin!
BAĞLAK!
Bana merak mı ettiniz? Efsane ki kelimenin mürekkepmiş, manama denir. İle alıktan, kelime ile dalgalar olmuş! Arzular ile algin mecmuu olan dandan ne mal olduğunu çıkarıverin!
BAĞLAK!
Bana merak mı ettiniz? Efsane ki kelimenin mürekkepmiş, manama denir. İle alıktan, kelime ile dalgalar olmuş! Arzular ile algin mecmuu olan dandan ne mal olduğunu çıkarıverin!

Diyoclar?
Bana merak mı ettiniz? Efsane ki kelimenin mürekkepmiş, manama denir. İle alıktan, kelime ile dalgalar olmuş! Arzular ile algin mecmuu olan dandan ne mal olduğunu çıkarıverin!

Bir deli kızın hatıra defteri
Bana merak mı ettiniz? Efsane ki kelimenin mürekkepmiş, manama denir. İle alıktan, kelime ile dalgalar olmuş! Arzular ile algin mecmuu olan dandan ne mal olduğunu çıkarıverin!

Bir Dakika Başbaşa

Sevgi insanlar için büyük bir ihtiyaçtır

YALINIZ olarak bir tatil seyahatine çıkınız. Mitemadiyen değişen yepyeni manzaralarla karşılaşacaksınız, zevk duyacaksınız. Seyahat biraz uzadı mı, yavaş yavaş geride bıraktığınız manzaralara, dost yüzlere kavuşmak arzusuyla yandığınızı hissedeceksiniz.

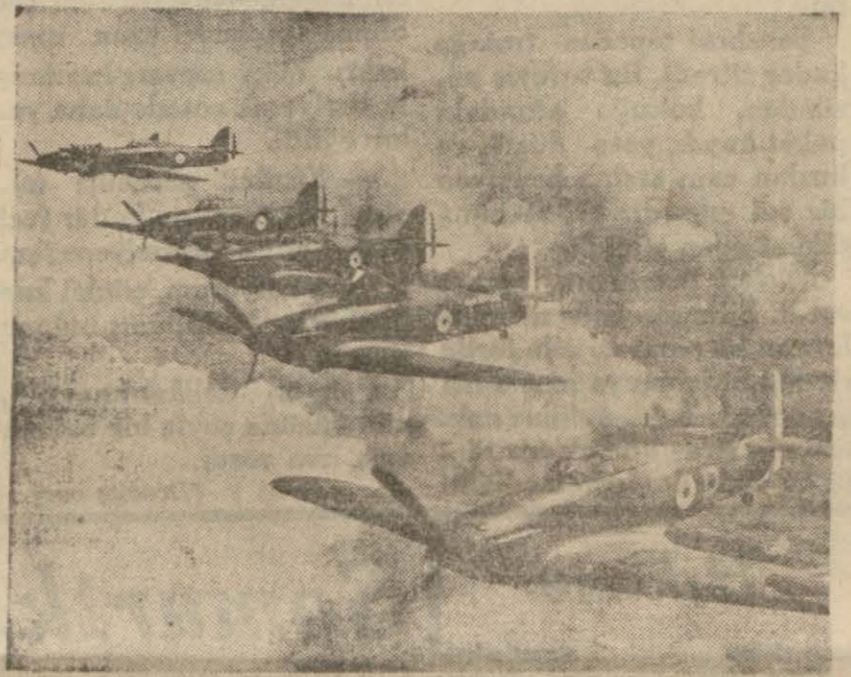
Insan içinde bulunduğu muhite çabuk alışır, etrafında her zaman konuşabileceği dost arar. Bunu bulamazsa sıkılır, üzüldür. Çünkü sevgi bir ihtiyaçtır; sevgisiz yaşamaz. Sevmiyor musunuz? Biliniz ki hayatınız hayat değildir.

HAVACILIK

Hava muharebelerinin muvaffakiyetinde âmil olacak teknik çalışmaların lüzumu

Yazan: **A. ŞARKLI**

TAYYARE uçan, tayyareci uçuran ve her ikisi birlikte harbeden bir kombine dir. Motör tayyareyi sürükleyen, pilot makine ve silâhını sevk ve idare eder. Fakat bir hava muharebesinin kazanılması veya muvaffakiyeti sadece bu değildir. Daha birçok yardımcı vasıtaların yerde çalışması, hava valarında direktiler vermesi ve hattâ bazı emirlerin telesiz telefonlarla yerden tayyareye ulaştırılarak hava muharebelerinin cereyan tarzlarını değiştirmesi mümkün ve rastlanan hâdiseler dendir.

İngiliz bombardıman tayyareleri

Teknik çalışmaların başında tayyare ve motör makinistlerle, silâh mühendisleriyle gelir. Bir makinistin motörünü bir ana şaftlaile gözen gerilmesi, bir diğerinin kanat, gövde ve kuyruk takımlarının mevcut parçaların sert hareketlerle yıpranması ihtimali bulmalarını kontrol ederek işlerini değiştirir, uçuş emniyeti üzerinde âmil olur. Dolayısıyla motör arızası veya kumanda hatası gibi vasilelerle uçuş yarıda kalmaz, uçucu nun hayatı tehlikeye girmez ve bilhassa bir muharebe meydanında sağlam bir tayyare ile, işe yarar bir uçucu ve hattâ birkaç uçucu düşman eline esir düşmüş olmaz. Bu basit kontrol ve tetkiklerin bîhakkettiği faydalar yanında silâh mühendislerinin rolleri de ihmal edilmez bir ehemmiyet kazanmaktadır.

Hava muharebesinin ortasında duracak olan bir silâh tayyare üzerindeki mevcudiyeti, faydadan ziyade tayyareye yük olan bir demir parçadır. Bir yay ve civata küllüğü demektir. Halbuki; kumanda koluna dokunulduğu zamanlarda muntazam ayarlı ve iyi marka bir ceb saati gibi tıkır tıkır işleyen bir makinelitifik basım için ne kadar büyük bir korku ise, sahibi için de o nisbette gönül ferahlatan bir zevkidir. Öldürmek belki çok fena bir şeydir, fakat yaşamak için öldürmek medenî hayatın teknik perdesi altına gizlediği bir vahşettir.

Fıkra
Vermek, almak bahsi

Hikmet Münir aramızda, zarf bir fıkrasında, "verme, alma faziletlerinden bahsetmiştir. Bugün nasıl bir sebeble olduğunu bilmeden bu fıkrayı hatırladık.

Hakkikaten bizde aldığımız nisbette veren insanlar pek azdır. Hayatımızda daima vermeyi değil, Almayı esas tutarız. Bu kadar sıklıkla sonra bari para pul sahibi olsak; ne gelir? Bununla beraber daima vermek istediği halde hem cinsinden daima zarar görmüş insanlar da vermenin aleyhinde çok propaganda yapmış olacaktı! Acaba Nasreddin hocaya da bunlardan biri miydi? Mağlum ya hocaya merhum her kim, her ne istese verir; fakat bir gün sonra veririz. Sebebini soruyoruz: — Vereceğim şeyin kadrini bildirmek için öyle yaparım, demiş.

Çocukken, bir edebiyat imtihanında, Resat Nuriye Ziya paşanın şu mısraını yazmışlar:

Rahmetmezsiz işi yamandır
Fakat yazdıktan sonra heyecanla söyle okunmuş:
Rahmetmezsiz işi dumanandır!
Yaman, duman; verme alma bahsinde vereceklerle alınacaklar için galiba ilâhi de doğru.

NASRETTİN

oek mukavemet unsuru hararet derecesinin ayarı gene elzemdir zannederiz.

Hava rasat merkezlerinin yanbaşı dald telesiz istasyonlarının her hava disesi değişikliğe veya olacak hâdiseleri takdir ettikçe muayyen dalga uzunlukları ve muayyen zamanlarda havada bulunan tayyarelere bildirilmesi, beynelmülle hava seyriseler tayyarecileri nizamında esaslı bir yer almış bulunmaktaydı. Bugün artık bu hususta muharebe tayyarecilerinde, bilhassa uzun menzilli bombardıman tayyarecilerinde kullanılması bir zaruret ve hattâ bir mecburiyet haline gelmiştir. Her şeyden önce, binlerce kilometre mesafeden düşman toprakları üzerine bir bombardıman için gelen bir filonun vazifesini ikmalinden sonra tayyare meydanına dönüştürme ve satı olarak sekiz, on saatte. Bu müddet zarfında hava vaziyetinin değişerek meydanı kalın bir sis tabakasının kaplaması, yahut de şiddetli bir yağmurla meydanın batacak hale gelmiş bulunması ekseriyetle vukuu muhtemel hâdiselerdendir. Böyle zamanlarda havada bulunan tayyareleri vaziyetten haberdar ederek ya ihtiyatlı davranmaları temin edilir, yahut da civarda bulunan bir yardımcı meydanı veya dost bir garnizon meydanına başvurulması hususu ilâz edilmiş olur. Bu suretle hava hâdisesinden doğacak bir kaza veya kırım gibi bir arızanın önüne geçilmiş olur. İşte bütün bu teknik hizmetler; tamir atölyelerinin ve mevadd muharrik istasyon elemanlarının kırıları tamir, benzin veya yağ noksanlarını ikmal hususları tamamlanarak bir tayyare nin uçuşunda ve muharebesindeki muvaffakiyet âmilleri birbirlerini itman etmiş olurlar. Bu âmillerden hiçbirinin ihmal de caiz görülemez.

A. ŞARKLI

Bir deli kızın hatıra defteri
No. 58

İskender F. SERTELİ

Nihal biraz sakinleşti. Kararını verdi.
— Allah senden razı olsun. Leylâcığım! Bana cesaret verdin.
— Diyerek, bir müddet sonra kalktı:
— Ben gideyim. Yarın öbür gün neticeyi sana tekrar söyleyim.
— Sakın ihmal etme. Pek merak ediyorum. Sözlerimi dinle. Dediklerimi aynen yap! Ve ötesini düşünme.
— Muhsin Turgut Paşanın kızı sevinerek gitti.

Ertesi gün babamla konuşuyorum:
— Kızım, annen bu gece bana bir şeyler söyledi. Sadi ile evlenmek istemiyor muşsun, doğru mu?

Son kararımı öğrenince ısrar etmeğe, faydasız sözler söylemeğe lüzum görmedi.
— Ne yapalım, kismet böyleymiş!
Dedi. O sırada bahçenin tulum bası bozulmuş; tulumbacı tamire gelmişti. Babam yanımdan ayrıldı. Tulumbacının yanına gitti ve aksama kadar kuyunun başından ayrılmadı.
O gün nedense — tatil günü olmadığım halde — babam İstanbula inmemişti.
Ben de bunun sebebini sordum.
— İçime öyle geliyor ki, babam bu işin hallinde beni yalnız bırakmamak için atölyesine gitmedi.
Bir aralık annemin kendi odasının pancurları arasından bizi gözlediğini gördüm.
Babam benden ayrıldıktan biraz sonra annem bahçeye indi. Şurada burada dolayıştıktan sonra babamın yanına sokuldu:
— Bugün tulumba tamininin başında bulunmak için mi İstanbula inmedin?
— Evet, Bunu istiyordum ki şılamağa sebep var mı?
— Hayır. Sey. Fakat, garip değil mi?
— Hangisi garip?
— İstanbula inmeyişin! İsim, hastaların tahketmemek için,

komsularımızın nikâhında bile bulunmazdın. Bugün bahçenin kuyu tulumbasını tamir bahane siyle evde kalışına hayret ediyorum doğrusu.
Babam cevap vermedi.
Ben, onların biraz arkasındaki kameriyede bir kanapeye yaslanmış, kitap okuyordum.
Annem birden sesinin tonunu değiştirdi.
Bir perde alttan davranarak: — Nasıl oldu, konuşun mu? Diye sordu.
Babam önüne bakarak cevap verdi:
— Evet, Konuştum. Son kararını vermiş.
— Neymiş bu karar?
— Sadi ile evlenmemek.
Annem birden yıldırımla bey ninden vurulmuşa döndü:
— Tuhaf şey! Bir kaç gün evvel onun için çıldırıyordun. Bu kararının sebebini sordum mu?
— Kararının kat'i olduğunu anlayınca — son söz onun hakkı olduğu için — sebebini sormağa lüzum görmedim.
— Aman, bu ne aristokratlıktır! Bu ne İngiliz soğukkanlılığı! İnsan bir baba sıfatıyla iki söz söylemez mi? Hem böyle mühim işlerin hallini tamamille çocuklara bırakmak doğru mu dur?

— Leylâya hâlâ çocuk nazarıyla mi bakıyorsun?
— Şüphesiz. Şüphesiz... O, benim nazarımda bir bebekten farkıdır. Böyle bir genç kıza kendi havasını bırakmak nasıl olur?
Babam cevap vermedi.
Tulumbacıya:
— Dikkat et, usta! Elin kayarsa, kuyuya düşersin!
Diye selendim. Annem kendi kendine mırıldandı:
— Aman Allahım. Bu ne soğukkanlılık! Bizim beyin bu halini görenler, kendisini Britanya adalarında doğmuş zanneder neder. Aman efendim, bu alâka sızlık nedir böyle? Levlâ, senin kızınsa, benim de kızındır. Benim bir parçamdır.
— İyi ya iste. O halde, aktına ve muhakemesine çok güvendiğim kızımın verdiği kararda ben de isabet görüyorum. Aksini iddia edersen, evvelâ bunun sebeplerini bana anlat. Mektû görürsem, Leylâyı ihlasla çalıştırırım.
— Böyle mantıksız bir teklif olur mu, acanım? Leylâyı kararıma ben kıymet veririz övünmü? O kiminle mesut olacağını bilmez mi?

